

Yiğit Barut

Gilgameş'in Uyku Denkleminden Ölümsüzlüğe Ulaşmak

UPAS Yayın

-57-

**"Gilgameş'in Uyku Denkleminden
Ölümsüzlüğe Ulaşmak"**

Yiğit Barut

Haziran 2025

upas.evvel.org

E-posta

upasnesriyat@gmail.com

Yiğit Barut (2006, Antalya)

2024 yılında Aksu Fen Lisesi'nden mezun oldu. İstanbul Teknik Üniversitesi'nde Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümü'nde öğrenimini sürdürüyor. İ.T.Ü. Edebiyat Kulübü kapsamında yayımlanan Üç Virgül isimli derginin yeni döneminde genel yayın yönetmenliği görevini ve kulübün başkanlığını üstlenmek için hazırlanıyor.

Baykuş Kültür Sanat Dergisi, Tecrit Edebiyat Dergisi, Şiir Alayı Dergisi, Edebi Dergi, Kirpi Edebiyat Dergisi ve Yaşama Uğraşı Fanzin adlı neşriyatlarda yazı ve şiirleriyle yer aldı.

taş soğuduğunda kan sızıyor
bedeni ele geçiren
                    hücrelerin fısıltısından
            bedenler taşıyormuş gibi
farklı
            hayatlar yaşıyormuş gibi

her uyanış geçmişe aralanan bir rüyadır.
insan cenazesini sırtlar;
kefen tabuta sarılır.

circa diem, gilgameş
kuş tüyü yatak, **insomnia**, thanatophobia
terminolojiler buhranı
her ayılma farklı bir düzlem yaratır.
tufandan sonra yutulan gezegenlerin
sahibi kırmızı bulutlar
yerkürenin derinindeki tünellere
rüyalar kaçırıyor atmosferin

/kayıt no:1

Gilgameş, Uruk şehrinin güçlü ve insanüstü yeteneklere sahip hükümdarıdır. Uruk halkı kereste ihtiyacını karşılamak için Ölümsüzlük Ormanı'na giderdi, fakat ormanda yaşayan korkunç ejder Humbaba, oraya gitmeyi imkânsız hale getirir. Halk korkudan ormana gitmeyi bırakınca Gilgameş, arkadaşı Enkidu ile birlikte Humbaba'yı öldürmeye karar verir. Bu zorlu mücadeleyi kazanarak Humbaba'yı öldürürler.

Bu başarının ardından Gilgameş, tanrıların bile hayranlık duyduğu bir kahraman haline gelir. Kadınlar ve tanrıçalar onunla evlenmek ister. Tanrıça İnanna da Gilgameş'e evlenme teklifinde bulunur. Ancak Gilgameş bu teklifi reddeder. Öfkelenen İnanna, gök tanrısı olan babası Anu'ya giderek ondan Gök Boğası'nı ister. Anu isteksizce de olsa bu isteği kabul eder.

Gök Boğası Uruk'a saldırır, etrafa zarar verir ve insanları öldürür. Gilgameş ve Enkidu, birlikte bu yaratığı da alt eder. Ancak tanrılar, Humbaba ve Gök Boğası'nın öldürülmesini affetmez ve Enkidu'nun ölümüne karar verir.

Enkidu'nun ölümü Gilgameş'e derinden etkiler. Artık ölümlülükten korkmaya başlar, uykusuz ve huzursuz hale gelir. Ölümsüzlüğün peşine düşer. Bir zamanlar tanrılar tarafından ölümsüzlükle ödüllendirildiği söylenen Utnapiştım'i bulmak için yollara düşer. Zorlu diyarlar aşar, bir aslanla karşılaşır ve onu çıplak elleriyle yener.

halk   'ın refahı için
ejder pulu zırh olur
dişten dövölmüş kılıçları
kral   tek tek elleriyle söker

boğa üstünde
göklerin daveti
uruk tarumar, yerle bir
enkidu ve gilgameş

gelecek asırlara
kesilen boynuz kutsanır
gök boğası artık ölüdür.

Gilgameş'in en büyük korkusunu doğar

ölüm

yeri titreten humbaba, gök boğası, çıplak elle öldürülen aslan
ıssız vadiler, zorlu uçurumlar
ölüm kadar korkutmamıştır gilgameş'i
sonsuzluk arayışı
mühürlü belgeler
gençlik otu

/kayıt no:2

Masu Dağları'na vardığında, başları göğe uzanan akrep adamlarla karşılaşır. Onlara Utnapiştim'e nasıl ulaşacağını sorar. Akrep adamlar ona yardım eder. Gilgameş, sonunda Ölüm Suyu olarak bilinen denize ulaşır ve burada kayıkçı Ur-şanabi ile karşılaşır. Denizi geçebilmek için elli günden fazla çalışıp uzun kazıklar hazırlar.

Sonunda Utnapiştim'e ulaşır. Utnapiştim ona ölümsüzlüğü nasıl kazandığını anlatır: Tanrılar bir tufanla dünyayı yok etmeye karar verdiklerinde, Tanrı Ea Utnapiştim'i rüyasında uyarır. O da dev bir gemi inşa eder. Altı gün yedi gece süren tufandan sadece Utnapiştim ve ailesi kurtulur. Sonrasında Tanrı Enlil, ona ölümsüzlük bağışlar.

Ancak Gilgameş bu cevaptan tatmin olmaz. Utnapiştım, Gilgameş'e bir test önerir: "Altı gün yedi gece uyumadan kalabilir misin?" Yorgunluktan tükenmiş olan Gilgameş hemen uyuyakalır. Utnapiştım'ın karısı her gün taze ekmek pişirip Gilgameş'in yanına koyar. Gilgameş yedi gün sonra uyandığında, uyumadığını iddia eder ama ekmekler gerçeği gösterir.

utnapiştim'in yedi günlük sınavı uykusuzluktur.

zet: *g e  e m e d i*
gilgameş'ten farklı bir ölümsüzlük
insanoęlu lmemek için uyudu
yıldızlara varana dek
zehirli sis bulutları -azot, argon, uyku
binlerce derecelik eksi sıcaklıkta sıvılaşmış

a
k
1
ř

geleceğin kriyojenik tanklarınadır.

/kayıt no:3

Utnapiştım, Gilgameş'in ölümsüzlüğü hak etmediğini anlar. Ancak karısının isteğı üzerine ona bir umut verir: Gençlik otunu bulabileceğini söyler. Bu ot dipsiz bir denizin dibindedir ve onu yiyen kişi gençliğini geri kazanır. Gilgameş otun peşine düşer, zorlukla onu alıp karaya çıkar. Dinlenmek için ağacın gölgesine uzandığında bir yılan gelir ve otu yer. Yılanın deri değıştirmesi otun etkisini kanıtlar. Bu olay Gilgameş'e ölümsüzlüğün insanlar için olmadığını gösterir. Kalan ömrünü en iyi şekilde değılendirmeye karar verir ve Uruk'a geri döner.

bilinmeyen evrenin
-bilinç altında
genişlesin diyedir tüm çaba
-evren genişler-
fırtattan rüya taşar

uyku ölüme karşı bir başkaldırıdır.

kalp çarpıntısı
ruh kırıkları
kortekste çarpık sinapslardan oluşan siyah ekran
gilgamesh'ten çalınan içgüdüsel reflekslerdir.

rüya oluşumunu **REM** evresinde tamamlar.
uykuda çatlar zamanın kabuğu
ve içinden sessizliği bozduracak bir ihtimal sızar:
geride kalanları
unutmak için yaşar.

ve her gece
uykuya yatırırken aklını
rüyasında bir yılan görür
gençlik otunun yerini unutmayan.

upas

upas.evvel.org

İstanbul, 2025